

Dažnai užduodami klausimai (2014–2020 m. EGF reglamentas)

2019 m. rugpjūčio mėn.

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas (EGF)

Dažnai užduodami klausimai

Atsakomybės ribojimo pareiškimas	5
Susiję dokumentai.....	5
Paraiškos forma	5
Galutinės ataskaitos struktūra ir rengimo gairės (išlaidų pagrindimas)	5
1. PAREIŠKĖJAI.....	5
1.1. Klausimas. Kas gali teikti paraišką dėl EGF paramos?	5
1.2. Klausimas. Ar regionas arba kitas valstybės organas galėtų būti įgaliotas atstovauti valstybei narei siekiant pateikti EGF paraišką?	5
2. SU GLOBALIZACIJA, PREKYBA IR KRIZĖMIS SUSIJĘ KRITERIJAI	5
2.1. Klausimas. Kokių įrodymų turėtų pateikti valstybė narė, norėdama įrodyti, kad darbuotojų atleidimas ar darbo veiklos nutraukimas yra susijęs su pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais?	5
2.2. Klausimas. Kokių įrodymų turėtų pateikti valstybė narė, norėdama įrodyti, kad darbuotojų atleidimas ar darbo veiklos nutraukimas yra susijęs su besitęsiančios arba naujai kilusios pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės poveikiu?.....	6
3. DARBUOTOJŲ ATLEIDIMAS	7
3.1. Klausimas. Kada iš darbo atleistą darbuotoją galima įtraukti į minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių, kuris privalomas pagal EGF reglamentą?	7
3.2. Klausimas. Ar į bendrą minimalų bent 500 atleistų darbuotojų skaičių galima įtraukti laikinuosius agentūrų įdarbintus darbuotojus, dirbusius įmonėje, iš kurios atleisti darbuotojai?.....	7
3.3. Klausimas. Kokius savarankiškai dirbančius asmenis galima įtraukti į bendrą minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių?	8
3.4. Klausimas. Ar į minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių galima įtraukti tuos darbuotojus, kurie pareiškė norą anksčiau išėiti į pensiją arba savo noru išėjo iš darbo?	8
3.5. Kaip apibrėžiama įmonės buvimo vieta, jeigu ji turi darbo vietų keliuose valstybės narės regionuose?.....	8
3.6. Klausimas. Kaip būtų galima parengti bendrą dviejų arba daugiau valstybių narių paraišką, kai dėl to paties reiškinio darbuotojai atleisti daugiau kaip vienoje valstybėje narėje?.....	8
3.7. Klausimas. Ar EGF parama gali naudotis iš mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) atleisti darbuotojai?.....	9
3.8. Klausimas. Ar EGF paramą pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą galima teikti pagrindinės įmonės tiekėjų arba nuo jos priklausomų tolesnės gamybos grandies įmonių atleistiems darbuotojams, net jeigu dėl tos pagrindinės įmonės atleistų darbuotojų paraiškos nepateikta?	9
3.9. Klausimas. Ar valstybė narė gali įtraukti iš tiekėjų įmonių atleistus darbuotojus, jeigu ne visa tų tiekėjų veikla buvo susijusi su pagrindine įmone, dėl kurios teikiama EGF paraiška?.....	9

- 3.10. Klausimas. Ar bendrovė ir jos tiekėjai, priklausantys tam pačiam veiklos sektoriui, galėtų gauti EGF paramą pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą? 10
- 3.11. Klausimas. Ar galima teikti paraišką remiantis 4 straipsnio 1 dalies b punktu, kai visos nurodytos įmonės priklauso tai pačiai bendrovių grupei? 10
- 3.12. Klausimas. Ką reiškia 4 straipsnio 2 dalies žodžiai „mažos darbo rinkos“? 10
- 3.13. Klausimas. Pagal 4 straipsnio 2 dalį parama „išskirtinėmis aplinkybėmis“ negali viršyti 15 proc. metinės ribos, tačiau tai netaikoma „mažoms darbo rinkoms“. Kodėl? 10
- 3.14. Klausimas. Ar galite pateikti pavyzdį, ką galima laikyti „išskirtinėmis aplinkybėmis“? 11
- 3.15. Klausimas. Ar dvylikos savaičių laikotarpis nėra per trumpas, kad būtų galima surinkti informaciją apie visus darbuotojus, kurie galėtų gauti EGF paramą? 11
- 3.16. Klausimas. Ar valstybė narė gali pateikti paraišką iki savo paraiškoje nurodyto ataskaitinio laikotarpio pabaigos? 11
- 3.17. Klausimas. Ar ataskaitinis laikotarpis, kuriuo skaičiuojama 500 atleistų darbuotojų, gali būti trumpesnis negu 4 ar 9 mėnesiai? 11
4. PRIEMONIŲ REIKALAVIMUS ATITINKANTYS PARAMOS GAVĖJAI 12
- 4.1. Klausimas. Ką turėtų daryti pavieniai darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, norintys gauti EGF paramą? 12
- 4.2. Klausimas. Ar EGF paramą gali gauti darbuotojai, kurie buvo atleisti prieš 4 arba 9 mėnesių ataskaitinį laikotarpį arba jam pasibaigus? 12
- 4.3. Klausimas. Jeigu atleisti darbuotojai randa naują darbą, ar jie vis vien gali naudotis mokymo (ir kitomis) priemonėmis likusiu jų įgyvendinimo laikotarpiu? 12
- 4.4. Klausimas. Pagal 6 straipsnį EGF paramą gali gauti tik tie darbuotojai, kurie buvo atleisti (arba jų darbo sutartis baigėsi ir nebuvo pratęsta). Ar jie gali gauti bedarbio pašalpas, kurios yra pasyviosios socialinės apsaugos priemonės? Ar tokios pašalpos jiems nesutrukdys gauti EGF paramą nedarbo laikotarpiu? 12
- 4.5. Klausimas. Ar darbuotojų, kurie naudojami priemonėmis, gali būti daugiau negu tikslinių darbuotojų? 13
- 4.6. Klausimas. Ar EGF paramą gali gauti kiti bedarbiai asmenys, ne tik tie, kurie išvardyti EGF reglamento 3 straipsnyje? 13
- 4.7. Klausimas. Ar parama gali būti teikiama nesimokantiems ir nedirbantiems jaunuoliams, kurie paraiškos pateikimo dieną yra vyresni negu 25 metų? 13
- 4.8. Klausimas. Ar nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių gali būti daugiau negu atleistų darbuotojų, kurie, tikimasi, pasinaudos priemonėmis? 13
- 4.9. Klausimas. Ar nesimokantys ir nedirbantys jaunuoliai vis tiek atitinka paramos gavimo reikalavimus, jei jaunimo nedarbo lygis po paraiškos pateikimo tampa mažesnis nei 20 proc.? 14
5. PARAIŠKOS. INFORMACIJOS TEIKIMO REIKALAVIMAI 14
- 5.1. Klausimas. Jeigu paraiška teikiama dėl kelių regionų arba vietovių, ar būtina aprašyti juos visus, ar tik tuos, kuriuos labiausiai paveikė darbuotojų atleidimas? 14
- 5.2. Klausimas. Kokią informaciją apie konsultavimosi su socialiniais partneriais tvarką reikia pateikti pagal 8 straipsnio 5 dalies j punktą? 14
- 5.3. Klausimas. Ar individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas, kaip antai mokymo arba konsultavimo paslaugas gali pagal sutartį teikti

	įgyvendinimo įstaigos, kurioms valstybė narė sumokėtų dalį EGF paramos sumos?	14
5.4.	Klausimas. Teikiant EGF finansavimo paraišką, kas nagrinėja užpildytą paraišką ir pateiktus dokumentus?	14
5.5.	Klausimas. Ar valstybės narės gali kreiptis į Komisijos darbuotojus ir su jais aptarti savo galimas paraiškas arba rengiamas paraiškas?	15
5.6.	Klausimas. Kokį vaidmenį atlieka EGF kontaktiniai asmenys kiekvienoje valstybėje narėje?	15
6.	LAIKAS IR TRUKMĖ	15
6.1.	Klausimas. Ar gali būti tinkamos finansuoti iki paraiškos pateikimo datos patirtos išlaidos?	15
6.2.	Klausimas. Ar galimo paramos teikimo jos gavėjui trukmė yra ribojama, t. y. ar EGF reglamente nustatyta tinkamumo gauti paramą laikotarpio pabaiga?	15
6.3.	Klausimas. Kada prasideda ir baigiasi įgyvendinimo laikotarpis?	16
6.4.	Klausimas. Jeigu paramos gavėjas gauna EGF finansinę paramą tam, kad galėtų pradėti savo verslą, ar šiuo finansavimu galima naudotis ilgiau negu 24 mėnesių laikotarpį po paraiškos pateikimo datos?	16
6.5.	Klausimas. Ar EGF lėšas galima naudoti po 24 mėnesių įgyvendinimo laikotarpio, pavyzdžiui, kai darbuotojai lanko kursus, kurie tęsiasi ir po to laikotarpio pabaigos?	17
7.	BIUDŽETAS IR FINANSAI	17
7.1.	Klausimas. Ar Europos Parlamentas ir Taryba gali atmesti Komisijos pateiktą EGF finansavimo pasiūlymą?	17
7.2.	Klausimas. Ar valstybės narės į EGF paraiškoje siūlomą biudžetą gali įtraukti administracines išlaidas?	17
7.3.	Klausimas. Nuo kokios datos yra tinkamos finansuoti įgyvendinimo veiklos išlaidos, kurios įtrauktos į biudžetą?	17
7.4.	Klausimas. Jeigu EGF paraiškos biudžete numatyta 4 proc. įgyvendinimo veiklos išlaidų, tačiau baigiantis įgyvendinimo laikotarpiui faktinės išlaidos sudaro 7 proc., nes veiklos sąnaudų buvo mažiau nei tikėtasi, ar galutinė įgyvendinimo veiklai skirtų lėšų išmoka bus sumažinta iki 4 proc.?	18
7.5.	Klausimas. Ar EGF gali teikti finansinę paramą atleistiems darbuotojams atstovaujantioms organizacijoms?	18
7.6.	Klausimas. Ar į EGF priemonių paketą galima įtraukti pasyviąsias socialinės apsaugos priemones, kuriomis remiami EGF paraiškoje nurodyti darbuotojai?	18
7.7.	Klausimas. Ar galite pateikti konkrečių pavyzdžių, kokios pasyviosios socialinės apsaugos priemonės nėra tinkamos finansuoti iš EGF?	18
7.8.	Klausimas. Ar EGF priemonių paketo finansiniais ištekliais galima bendrai finansuoti galutinės ataskaitos, kurią pateikti privaloma pagal EGF reglamento 18 straipsnį, rengimą?	19
7.9.	Klausimas. Ar visos priemonės, kuriomis remiami darbuotojai EGF paramos įgyvendinimo laikotarpiu, turi būti visiškai apmokėtos iki įgyvendinimo laikotarpio pabaigos?	19
7.10.	Klausimas. Ar valstybės narės gali kaip tinkamą finansuoti individualiems poreikiams pritaikytą priemonių paketo dalį įtraukti mikrokreditus verslo pradžios iniciatyvoms, įmonių steigimui?	19

7.11.	Klausimas. Ar darbuotojai, pasinaudoję mikrokreditais kaip EGF individualiems poreikiams pritaikytų priemonių paketo dalimi, taip pat gali gauti finansavimą pagal kitą ES mikropaskolų programą?	19
7.12.	Klausimas. Ar valstybė narė gali pateikti EGF paramos paraišką, kurioje vien valstybės narės lėšomis finansuojamos aktyviosios darbo rinkos priemonės būtų atskirtos nuo vien EGF lėšomis finansuotinių priemonių?	20
7.13.	Klausimas. Ar valstybė narė EGF paraiškoje gali numatyti privačiojo sektoriaus bendrą finansavimą?	20
7.14.	Klausimas. Ar valstybė narė, įgyvendindama suderintą individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketą, gali perskirstyti lėšų sumas tarp įvairių biudžeto punktų?	20
7.15.	Klausimas. Ar projekto įgyvendinimo metu galima į biudžetą įtraukti naujų priemonių?	20
7.16.	Klausimas. Kas atsitinka, jei pasibaigus galutinės ataskaitos teikimo etapui paaiškėja, kad valstybė narė savo priemonių paketui neišleido tiek daug lėšų, kiek buvo numaciusi savo pradinėje EGF paraiškoje?	21
7.17.	Klausimas. Ar įranga, naudojama kaip mokymo prietaisai, pavyzdžiui, nešiojamieji kompiuteriai, vaizdo projektoriai ar vaizdo kameros, yra tinkama bendrai finansuoti iš EGF?	21
8.	PROCEDŪROS IR TERMINAI	21
8.1.	Klausimas. Kaip reikėtų pateikti EGF bendro finansavimo paraišką?	21
8.2.	Klausimas. Ar yra nustatytas paraiškos pateikimo galutinis terminas?	22
8.3.	Klausimas. Kaip reikėtų tiksliai apskaičiuoti įvairius laikotarpius, t. y. EGF reglamente nurodytus mėnesius ir savaites, pavyzdžiui, atskaitinį laikotarpį, 12 savaičių iki paraiškos pateikimo, EGF įgyvendinimo etapo pabaigą arba galutinės ataskaitos pateikimo datą?	22
8.4.	Klausimas. Ar valstybė narė gali pateikti papildomos informacijos po to, kai pateikta EGF paramos paraiška?	23
8.5.	Klausimas. Per kiek laiko Europos Sąjungos institucijos turi priimti sprendimą dėl EGF paraiškos?	23
8.6.	Klausimas. Ar yra dokumentas, kuriuo valstybei narei būtų pranešta apie jos galutinius terminus ir pareigas po jos paraiškos patvirtinimo?	24
9.	INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS	24
9.1.	Klausimas. Ar Komisija tikisi, kad valstybės narės užsiims kokia nors konkrečia komunikacijos veikla?	24
9.2.	Klausimas. Ar pakanka informuoti apie EGF paramą toje vietoje, kurioje įgyvendinamos iš EGF finansuojamos priemonės?	24
9.3.	Klausimas. Ar galima atlikti vertinamąjį tyrimą (finansuojamų priemonių poveikio tyrimą) naudojant EGF lėšas pagal 7 straipsnio 4 dalį?	25
9.4.	Klausimas. Pagal 7 straipsnio 4 dalį kaip EGF paketo dalis gali būti finansuojamos tokios priemonės kaip valdymo ir kontrolės veikla. Ar galite pateikti konkrečių pavyzdžių, kas yra valdymas ir kas – kontrolė?	25
10.	VALDYMAS, AUDITAS IR VERTINIMAS	25
10.1.	Klausimas. Ar valdymo ir kontrolės sistema, kuri taikoma struktūriniais fondams, turėtų būti taikoma ir EGF?	25
10.2.	Klausimas. Ar valstybės narės gali naudoti kitą EGF audito sistemą, o ne tą, kuri skirta ESF?	26
10.3.	Klausimas. Ar atlikdama vertinimą valstybė narė turi įdėti daug pastangų? ...	26

11. ATASKAITOS IR UŽBAIGIMAS	26
11.1. Klausimas. Kada reikia pateikti galutinę atskaitą Komisijai?	26
11.2. Klausimas. Kokią informaciją Komisija tikisi gauti galutinėje ataskaitoje ir kokie yra oficialūs jos teikimo reikalavimai?	26
11.3. Klausimas. Kokios yra EGF finansuojamų išlaidų pagrindimo (18 straipsnio 1 dalies e punktas) taisyklės?	26
11.4. Klausimas. Kokia informacija turi būti prieinama ir baigus įgyvendinti atitinkamą veiksmą?	27
11.5. Klausimas. Kaip Komisija baigia EGF paramos procedūrą?	27

Atsakomybės ribojimo pareiškimas

https://ec.europa.eu/info/legal-notice_lt#disclaimer

Susiję dokumentai

[Reglamentas \(EB\) Nr. 1309/2013](#). OL L 347/855 (2013 12 20)

[Reglamentas \(ES, Euratomas\) 2018/1046](#). OL L 193/1 (2018 7 18), ypač 274 straipsnis.

Paraiškos forma

EGF paramos paraiškos teikiamos per Europos Sąjungos fondų valdymo sistemą ([SFC](#)).

Galutinės ataskaitos struktūra ir rengimo gairės (išlaidų pagrindimas)

Galutinių rezultatų ataskaitos teikiamos per SFC sistemą.

1. PAREIŠKĖJAI

Klausimas. Kas gali teikti paraiškas dėl EGF paramos?

Atsakymas. Teikti paraiškas gali tik valstybės narės. Pasiūlyti teikti paraišką gali suinteresuotosios šalys, t. y. nukentėjusios vietovės ar regiono suinteresuotosios šalys arba susiję socialiniai partneriai ar darbuotojai, tačiau ją pateikti turi valstybė narė ir pasirašyti valstybei narei atstovauti įgaliotas asmuo.

Įprasti [valstybės narės atstovai](#) yra atitinkama ministerija arba nuolatinė valstybės narės atstovybė Europos Sąjungoje.

1.2. Klausimas. Ar regionas arba kitas valstybės organas galėtų būti įgaliotas atstovauti valstybei narei siekiant pateikti EGF paraišką?

Atsakymas. Tai įmanoma, bet toks įgaliojimas turėtų būti patvirtintas dokumentais ir pateiktas Komisijai jos prašymu.

2. SU GLOBALIZACIJA, PREKYBA IR KRIZĖMIS SUSIJĘ KRITERIJAI

2.1. Klausimas. Kokių įrodymų turėtų pateikti valstybė narė, norėdama įrodyti, kad darbuotojų atleidimas ar darbo veiklos nutraukimas yra susijęs su pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais?

Atsakymas. Pagal EGF reglamentą paraiškas teikiančios valstybės narės privalo pateikti „[analizę, pagrindžiančią] darbuotojų atleidimo ar darbo veiklos nutraukimo

sąsąją su esminiais pasaulio prekybos struktūriniais pokyčiais, rimtais vietos, regioninės ir nacionalinės ekonomikos sutrikdymais, kuriuos sukėlė globalizacija“. Tokių įrodymų, kiek įmanoma, reikėtų gauti iš pripažintų ir patikimų šaltinių.

Valstybės narės turėtų pateikti aiškią statistinę informaciją ir nurodyti aplinkybes, iš kurių būtų akivaizdu, kad darbuotojų atleidimas ar darbo veiklos nutraukimas įvyko dėl bent vienos iš šių priežasčių:

1. reikšmingai padidėjusio importo į ES;
2. ir (arba) labai pakitusios ES prekybos prekėmis ar paslaugomis;
3. ir (arba) sparčiai mažėjančios ES rinkos dalies tam tikrame sektoriuje;
4. ir (arba) veiklos perkėlimo į ES nepriklausančią šalį.

1, 2 ir 3 punktų statistinių duomenų galima parsisiųsti iš [Eurostato duomenų bazės EASYCOMEXT](#) tuo atveju, jei padidėtų importas ir pakistų prekyba prekėmis, arba iš [bendrosios Eurostato duomenų bazės](#), jei pakistų prekyba paslaugomis (remiantis mokėjimų balanso statistika). Reikia pažymėti, kad prekybos prekėmis statistika dažnai grindžiama SS klasifikatoriumi¹, o ne NACE klasifikatoriumi. Atitiktis lentelę galima rasti [Eurostato duomenų bazėje RAMON](#). 4 punkto statistinius duomenis galima rinkti atliekant specialias apklausas, kai tai įmanoma. Duomenimis apie veiklos perkėlimą į ES nepriklausančias šalis turėtų būti įrodyta, kad anksčiau Europos Sąjungoje vykdyta (gamybos ar paslaugų teikimo) veikla yra pakeista gamyba ne ES šalyje.

Kintamųjų sąrašo duomenis galima papildyti išsamesne statistika apie konkretų atvejį. Šiose gairėse pateikta bendra tvarka, kurią galima pritaikyti kiekvienu atskiru atveju. Šiuo atžvilgiu [Europos pokyčių stebėsenos centras \(EMCC\)](#) gali padėti Komisijai ir valstybėms narėms atlikti kokybines ir kiekybines analizes, kad būtų lengviau įvertinti globalizacijos tendencijas ir EGF naudojimą.

2.2. Klausimas. Kokių įrodymų turėtų pateikti valstybė narė, norėdama įrodyti, kad darbuotojų atleidimas ar darbo veiklos nutraukimas yra susijęs su besitęsiančios arba naujai kilusios pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės poveikiu?

Atsakymas. Paraiškas teikiančios valstybės narės pagal EGF reglamentą privalo pateikti „[analizę, pagrindžiančią] darbuotojų atleidimo ar darbo veiklos nutraukimo sąsąją su <...> sutrikdymais, kuriuos sukėlė <...> besitęsianti pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė ar nauja pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė“. Tai įrodančių duomenų, kiek įmanoma, reikėtų gauti iš pripažintų ir patikimų šaltinių (pavyzdžiui, Eurostato arba atitinkamos nacionalinės įstaigos). Europos pokyčių stebėsenos centras (EMCC) gali pateikti naudingos informacijos, kurią vertėtų įtraukti į paraišką.

Valstybės narės turėtų pateikti aiškią statistinę informaciją ir nurodyti aplinkybes, iš kurių būtų akivaizdu, kad darbuotojų atleidimas ar darbo veiklos nutraukimas yra besitęsiančios arba naujai kilusios pasaulinės finansų ir ekonomikos krizės padarinys. Taigi, reikia pateikti atitinkamo sektoriaus ir regiono tam tikro laikotarpio apyvartos duomenis, iš kurių būtų matomas krizės poveikis, taip pat informaciją apie tai, kaip krizė lėmė bet kokį gamybos ar pardavimo mažėjimą ir kaip ji paveikė atitinkamą įmonę arba įmones.

¹ Suderinta prekių aprašymo ir kodavimo sistema (arba Suderinta sistema) yra tarptautinės prekybos prekių klasifikavimo sistema.

3. DARBUOTOJŲ ATLEIDIMAS

3.1. Klausimas. Kada iš darbo atleistą darbuotoją galima įtraukti į minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių, kuris privalomas pagal EGF reglamentą?

Atsakymas. EGF reglamento 5 straipsnyje nustatyti penki galimi laiko atskaitos taškai:

- (1) kai darbdavys kompetentingai valdžios institucijai raštu praneša² apie planuojamą kolektyvinį atleidimą iš darbo arba
- (2) kai darbdavys individualiai įspėja darbuotoją apie ketinimą nutraukti darbo sutartį; šiuo tikslu darbuotojui paprastai (bet nebūtinai) įteikiamas asmeninis atleidimo raštas arba
- (3) kai darbo sutartis faktiškai nutraukiama ar baigia galioti, t. y. ta diena, kurią darbuotojas faktiškai išeina iš darbo, arba
- (4) kai baigiasi laikotarpis, kuriuo laikinasis agentūros įdarbintas darbuotojas buvo paskirtas dirbti įmonėje laikinojo darbo naudotojoje, arba
- (5) savarankiškai dirbančio asmens atveju – ta diena, kurią jis nutraukia veiklą, kaip nustatyta pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus.

Jei paraišką teikianti valstybė narė renkasi pirmąjį iš šių variantų, ji turi pirmiau negu Komisija baigs savo vertinimą, ar įvykdytos finansinės paramos sąlygos, pateikti Komisijai papildomos informacijos apie faktiškai atleistų darbuotojų skaičių.

Valstybė narė gali toje pačioje paraiškoje derinti kelis iš šių galimų laiko atskaitos taškų, tačiau turi paaiškinti, kurį iš šių penkių galimų atleistų darbuotojų skaičiavimo būdų (ar kokius jų derinius) ji taikė kiekvienai darbuotojus atleidusiai įmonei.

3.2. Klausimas. Ar į bendrą minimalų bent 500 atleistų darbuotojų skaičių galima įtraukti laikinuosius agentūrų įdarbintus darbuotojus, dirbusius įmonėje, iš kurios atleisti darbuotojai?

Atsakymas. Taip. Kai tokiomis aplinkybėmis yra agentūros įdarbintų laikinųjų darbuotojų, tikėtina, kad ta agentūra yra pagrindinės darbuotojus atleidusios įmonės tiekėja (skiranti jai personalą). Jei taip, agentūros įdarbintus laikinuosius darbuotojus galima įtraukti į minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių, jeigu jų sutartys su įdarbinimo agentūra nutrauktos dėl darbuotojų atleidimo iš pagrindinės įmonės. Turi būti įrodyta, kad abu įvykiai yra aiškiai susiję.

Tokiais atvejais tuos darbuotojus galima ne tik įskaityti tam, kad atleistų darbuotojų skaičius pasiektų minimalią ribą, bet ir įtraukti juos kaip reikalavimus atitinkančius paramos gavėjus taikant bendrai iš EGF finansuojamas priemones.

² Pagal Tarybos direktyvos 98/59/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kolektyviniu atleidimu iš darbo, suderinimo 3 straipsnio 1 dalies nuostatas (OL L225/16 1998 8 12).

3.3. Klausimas. Kokius savarankiškai dirbančius asmenis galima įtraukti į bendrą minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių?

Atsakymas. Vienas tokio reikalavimus atitinkančio savarankiškai dirbančio asmens pavyzdys yra sodininkas arba langų valytojas, dirbantis įmonėje, kuri nutraukia veiklą. Tokie darbuotojai paprastai samdomi kaip savarankiškai, bet visą darbo laiką dirbantys asmenys, jeigu įmonė yra didelė, taigi jie netektų darbo ir jų veikla nutrūktų, jeigu įmonei nebereikėtų jų paslaugų. Kitas pavyzdys galėtų būti daug vieno regiono arba dviejų gretimų regionų ūkininkų, kurie nutraukia savo ūkininkavimo veiklą dėl prekybos susitarimo, turinčio įtakos jų veiklos sektoriui, arba krizės, dėl kurios sumažėja jų produkcijos paklausa.

3.4. Klausimas. Ar į minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių galima įtraukti tuos darbuotojus, kurie pareiškė norą anksčiau išeiti į pensiją arba savo noru išėjo iš darbo?

Atsakymas. Anksčiau išeiti į pensiją nusprendusius ar savo noru iš darbo išėjusius darbuotojus galima įtraukti į bendrą 500 arba didesnę atleistų darbuotojų skaičių, jeigu jie tai savo noru padarė darbdaviui pasiūlius ir yra laikomasi kitų tinkamumo kriterijų. Juos taip pat galima įtraukti kaip reikalavimus atitinkančius paramos gavėjus taikant bendrai iš EGF finansuojamas priemones, jeigu jie nori rasti naujų galimybių įsidarbinti.

3.5. Kaip apibrėžiama įmonės buvimo vieta, jeigu ji turi darbo vietas keliuose valstybės narės regionuose?

Atsakymas. Tuo atveju, kai taikomas 4 straipsnio 1 dalies b punktas arba, remiantis 4 straipsnio 1 dalies b punktu, taikoma 4 straipsnio 2 dalis, atleisti darbuotojai skaičiuojami viename regione, dviejuose gretimuose regionuose arba daugiau kaip dviejuose gretimuose regionuose (tai turi būti nustatyti [NUTS 2 lygio](#) regionai), su sąlyga, kad dviejuose iš šių regionų kartu sudėjus yra daugiau kaip 500 nukentėjusių darbuotojų arba savarankiškai dirbančių asmenų. Todėl svarbu tiksliai nustatyti, kokiam regione arba regionuose turi būti skaičiuojami darbuotojai.

Kriterijus, taikytinas skaičiuojant atleistus darbuotojus, yra įprasta kiekvieno darbuotojo darbo vieta, buvusi tuo metu, kai jis buvo atleistas. Taigi, bendrovė, kurios pagrindinė buveinė yra kurios nors valstybės narės sostinėje, gali turėti filialų keliuose regionuose. Tuose filialuose dirbančius darbuotojus reikia skaičiuoti tame regione, kuriame įsikūręs atitinkamas jų filialas.

3.6. Klausimas. Kaip būtų galima parengti bendrą dviejų arba daugiau valstybių narių paraišką, kai dėl to paties reiškinio darbuotojai atleisti daugiau kaip vienoje valstybėje narėje?

Atsakymas. Jei dviejuose gretimuose, t. y. fiziškai besiribojančiuose, dviejų valstybių narių regionuose bendras atleistų darbuotojų skaičius siekia 500 arba daugiau ir tie atleidimai įvyko tame pačiame NACE 2 red. skyriuje (t. y. ekonomikos sektoriuje), juos galima susieti teikiant dvi atskiras paraiškas pagal EGF reglamento 4 straipsnio 1 dalies b punktą. Taigi, skaičiuojant minimalų 500 atleistų darbuotojų galima įskaityti visus abiejuose regionuose atleistus darbuotojus, tačiau jiems skirtas priemones atskirai parengia ir įgyvendina kiekviena valstybė narė.

Dėl globalizacijos įvykęs įvykis, dėl kurio viena valstybė narė gali pateikti paraišką pagal EGF reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punktą (t. y. iš įmonės valstybėje narėje atleista 500 ar daugiau darbuotojų), gali būti darbuotojų atleidimo (pvz., iš tiekėjų įmonių) ir kitoje valstybėje narėje priežastis. Dėl šių atleistų darbuotojų, jeigu jų yra

mažiau negu 500, gali būti įmanoma pateikti paraišką pagal 4 straipsnio 2 dalį, kurioje nurodytos išskirtinės aplinkybės. Paraišką galėtų pateikti net ir viena valstybė narė pavieniui, jei kita nukentėjusi valstybė narė nuspręstų paraiškos neteikti.

EGF paraiškos formoje SFC sistemoje valstybės narės gali pateikti aiškius duomenis apie ryšį tarp bet kurių dviejų atskirų paraiškų.

3.7. Klausimas. Ar EGF parama gali naudotis iš mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) atleisti darbuotojai?

Atsakymas. EGF gali padėti iš MVĮ atleistiems darbuotojams keturiais galimais būdais:

- pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą, jeigu MVĮ yra įmonės, atleidusios darbuotojus dėl globalizacijos ar pasaulinės ekonomikos ir finansų krizės poveikio, tiekėja arba tolesnės gamybos grandies įmonė, iš tos MVĮ atleistus darbuotojus galima įtraukti į valstybės narės teikiamą paraišką;
- 4 straipsnio 1 dalies b punktas specialiai įtrauktas į reglamentą siekiant apimti visų pirma vieno regiono (arba gretimų regionų) konkretaus sektoriaus MVĮ;
- pagal 4 straipsnio 2 dalį galima teikti EGF paraišką dėl paramos „mažose darbo rinkose“ (pvz., atokiame ir retai gyvenamame regione arba geografiškai atskirtoje vietovėje, kaip antai saloje ar kalnų slėnyje), taip pat „išskirtinėmis aplinkybėmis“ (jei tam tikras atvejis „nevisiškai atitinka [4 straipsnio] 1 dalies a arba b punktuose nustatytus kriterijus, kai darbuotojų atleidimas turi didelės įtakos užimtumo lygiui ir vietos <...> ekonomikai“). Pagal šią nuostatą gali būti remiami iš MVĮ atleisti darbuotojai;
- pagal 4 straipsnio 2 dalį, kai paraišką teikianti valstybė narė įrodo, kad tame regione daugiausia įmonių yra MVĮ arba vien tik MVĮ ir paraiška apima tik arba daugiausia MVĮ; paraiška išimties tvarka gali aprėpti MVĮ, kurios veikia skirtinguose NACE 2 red. skyriaus ekonomikos sektoriuose ir yra įsikūrusios tame konkrečiame regione.

3.8. Klausimas. Ar EGF paramą pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą galima teikti pagrindinės įmonės tiekėjų arba nuo jos priklausomų tolesnės gamybos grandies įmonių atleistiems darbuotojams, net jeigu dėl tos pagrindinės įmonės atleistų darbuotojų paraiškos nepateikta?

Atsakymas. EGF reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punktas apima iš įmonės, jos tiekėjų ir jos tolesnės gamybos grandies įmonių atleistus darbuotojus. Siekdama pagrįsti EGF paramos paraišką valstybė narė turi parodyti, kad globalizacija ar pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė padarė poveikį pagrindinei įmonei, ir įrodyti, kad darbuotojų atleidimas iš jos tiekėjų ar tolesnės gamybos grandies įmonių yra globalizacijos arba krizės poveikio tai pagrindinei įmonei padarinys. Valstybė narė gali nuspręsti į savo paraišką neįtraukti iš pagrindinės įmonės atleistų darbuotojų.

3.9. Klausimas. Ar valstybė narė gali įtraukti iš tiekėjų įmonių atleistus darbuotojus, jeigu ne visa tų tiekėjų veikla buvo susijusi su pagrindine įmone, dėl kurios teikiama EGF paraiška?

Atsakymas. Svarbu įrodyti, kad darbuotojų atleidimas iš tiekėjo įmonės yra globalizacijos arba pasaulinės finansų ar ekonomikos krizės poveikio pagrindinės įmonės veiklai padarinys. Tai gali būti lengviau įrodyti, pavyzdžiui, tuo atveju, kai darbuotojų darbo vietos buvo pagrindinės įmonės patalpose.

3.10. Klausimas. Ar bendrovė ir jos tiekėjai, priklausantys tam pačiam veiklos sektoriui, galėtų gauti EGF paramą pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą?

Atsakymas. Tokiu atveju valstybės narės turėtų nuspręsti, kuris požiūris – pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą ar pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą – galėtų būti tinkamesnis, turint omenyje, kad būtina laikytis atitinkamai 4 arba 9 mėnesių ataskaitinio laikotarpio ir kitų sąlygų.

Pagal 4 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytą požiūrį (taikant 4 mėnesių ataskaitinį laikotarpį) tiekėjai neskirstomi pagal ekonominės veiklos sektorius, todėl galima įtraukti atleistus darbuotojus, kurie vykdė tą pačią pagrindinės įmonės ekonominę veiklą (pvz., visi jie dirbo automobilių pramonės sektoriuje) arba dirbo kituose sektoriuose (pvz., bendrovėje, teikusioje maitinimo paslaugas pagrindinės įmonės darbuotojams). Pagal šį požiūrį neatsižvelgiama į įmonių buvimo vietą regionuose, juo galima vadovautis net ir nacionaliniu lygmeniu. Darbuotojų, kurie atleisti prieš prasidedant 4 mėnesių ataskaitiniam laikotarpiui arba jam pasibaigus, negalima įskaityti į minimalų atleistų darbuotojų skaičių, tačiau jiems galima taikyti priemones, bendrai finansuojamas iš EGF.

Pagal 4 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytą požiūrį (taikant 9 mėnesių ataskaitinį laikotarpį) remiamasi ekonominės veiklos sektoriais ir galima į tą pačią paraišką įtraukti visas tam pačiam sektoriui (tam pačiam NACE 2 red. skyriui) priklausančias įmones, jeigu jos visos įsisteigusios tame pačiame regione ar dviejuose (arba, tam tikromis sąlygomis, daugiau kaip dviejuose) gretimuose NUTS 2 lygio regionuose. Į paraišką negalima įtraukti darbuotojų, kurie atleisti iki ataskaitinio laikotarpio pradžios ar po jo pabaigos.

3.11. Klausimas. Ar galima teikti paraišką remiantis 4 straipsnio 1 dalies b punktu, kai visos nurodytos įmonės priklauso tai pačiai bendrovių grupei?

Atsakymas. Ne. Teikiant EGF paraišką, tai pačiai bendrovių grupei priklausančios įmonės laikomos vienos įmonės dalimis. Todėl paraišką dėl iš tos pačios bendrovių grupės atleistų darbuotojų reikia teikti pagal 4 straipsnio 1 dalies a punktą.

3.12. Klausimas. Ką reiškia 4 straipsnio 2 dalies žodžiai „mažos darbo rinkos“?

Atsakymas. „Maža darbo rinka“ reglamente nėra apibrėžta. Galimi pavyzdžiai: salos, kalnų slėniai arba atokūs ir retai apgyvendinti regionai. Šį kriterijų taikyti norinčios valstybės narės turi pagrįsti, kodėl atitinkama darbo rinka yra maža.

Svarbu atminti, kad reglamente nustatyta, jog nukrypti leidžianti nuostata dėl mažos darbo rinkos gali būti taikoma net jei „nustatytų intervencijos kriterijų nevisiškai laikomasi“. Valstybė narė turi nurodyti, kurių kriterijų nevisiškai laikomasi, ir stengtis pateikti įprastus kriterijus kuo labiau atitinkančią paraišką.

3.13. Klausimas. Pagal 4 straipsnio 2 dalį parama „išskirtinėmis aplinkybėmis“ negali viršyti 15 proc. metinės ribos, tačiau tai netaikoma „mažoms darbo rinkoms“. Kodėl?

Atsakymas. Ši „išskirtinių aplinkybių“ sąlyga nėra tiksliau apibrėžta, taigi valstybė narė turėtų pati pagrįsti, kodėl konkretaus atvejo aplinkybės yra išskirtinės. Todėl nuspręsta roboti šios sąlygos taikymą atsižvelgiant į bendrą EGF skiriamą biudžetą.

3.14. Klausimas. Ar galite pateikti pavyzdį, ką galima laikyti „išskirtinėmis aplinkybėmis“?

Atsakymas. Išskirtinių aplinkybių pavyzdžiu galėtų būti atvejis, kai valstybė narė pateikia paraišką pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą (dėl darbuotojų atleidimo tame pačiame sektoriuje ir tame pačiame regione ar dviejuose (arba, tam tikromis sąlygomis, daugiau negu dviejuose) gretimuose regionuose), tačiau yra ir daugiau darbuotojų, atleistų tame pačiame sektoriuje (tame pačiame NACE 2 red. skyriuje) dėl tos pačios priežasties ir tuo pačiu laikotarpiu kitame tos pačios valstybės narės regione, kuris nėra gretimas regionas. Tokiu atveju, pavyzdžiui, paraišką dėl EGF paramos pastariesiems darbuotojams galima pateikti pagal 4 straipsnio 2 dalį, remiantis išskirtinėmis aplinkybėmis.

Komisija taip pat sutinka išskirtinėmis aplinkybėmis pripažinti tuos atvejus, kai darbuotojai iš tos pačios įmonės atleidžiami keliais etapais, taigi valstybė narė gali nuspręsti dėl šių atleidimų pateikti kelias atskiras paraiškas. Jeigu bendras atleistų darbuotojų skaičius viršija 500, vieno tokio etapo atleidimą gali būti priimtina įtraukti į paraišką pagal išskirtinėmis aplinkybėmis nukrypti leidžiančią nuostatą, jeigu laikomasi visų kitų kriterijų.

Gali būti ir kitokių aplinkybių, apie kurias atitinkama valstybė narė turi pranešti, kad būtų galima jas išnagrinėti.

Svarbu atminti, kad reglamente nustatyta, jog remiantis išskirtinėmis aplinkybėmis nukrypti leidžianti nuostata gali būti taikoma net jei „nustatytų intervencijos kriterijų nevisiškai laikomasi“. Valstybė narė turi nurodyti, kurių kriterijų nevisiškai laikomasi, ir stengtis pateikti įprastus kriterijus kuo labiau atitinkančią paraišką.

3.15. Klausimas. Ar dvylikos savaičių laikotarpis nėra per trumpas, kad būtų galima surinkti informaciją apie visus darbuotojus, kurie galėtų gauti EGF paramą?

Atsakymas. EGF reglamentu valstybėms narėms reikiamai informacijai surinkti ir paraiškai pateikti suteikiama 12 savaičių. Per šį laikotarpį parengta paraiška turėtų būti kuo išsamesnė. Jeigu Komisija prašo papildomos informacijos, valstybei narei suteikiamos dar 6 savaitės, per kurias ji turėtų pateikti atsakymą (tinkamai pagrįstais atvejais šis laikotarpis gali būti pratęstas dar 2 savaitėmis). Svarbu atminti, kad šis terminas nustatytas siekiant nedelsiant padėti atleistiems darbuotojams.

3.16. Klausimas. Ar valstybė narė gali pateikti paraišką iki savo paraiškoje nurodyto ataskaitinio laikotarpio pabaigos?

Atsakymas. Ne. Pagal 8 straipsnio 1 dalį valstybės narės pateikia paraiškas per dvylika savaičių po tos dienos, kurią įvykdytos 4 straipsnio 1 ar 2 dalies sąlygos. Todėl ataskaitinis laikotarpis turi baigtis iki paraiškos pateikimo datos. Tačiau galima taikyti trumpesnį ataskaitinį laikotarpį, jeigu ilgiausios trukmės laikotarpis nėra būtinas skaičiuojant atleistus darbuotojus.

3.17. Klausimas. Ar ataskaitinis laikotarpis, kuriuo skaičiuojama 500 atleistų darbuotojų, gali būti trumpesnis negu 4 ar 9 mėnesiai?

Atsakymas. Taip. Šie nustatyti laikotarpiai yra ilgiausi galimi atleistų darbuotojų skaičiavimo laikotarpiai. Jeigu valstybė narė nemano, kad į paraišką galėtų tekti įtraukti daugiau atleistų darbuotojų, ir jeigu yra įvykdyta sąlyga pasiekti minimalų 500 atleistų darbuotojų skaičių, ji gali nuspręsti savo paraiškoje nurodyti trumpesnį ataskaitinį laikotarpį.

4. PRIEMONIŲ REIKALAVIMUS ATITINKANTYS PARAMOS GAVĖJAI

4.1. Klausimas. Ką turėtų daryti pavieniai darbuotojai arba savarankiškai dirbantys asmenys, norintys gauti EGF paramą?

Atsakymas. Jie turėtų kreiptis į savo valstybės narės EGF kontaktinį asmenį, kurio duomenis galima rasti [EGF svetainės](#) skyrelyje „Kaip teikti paraiškas?“. Jie taip pat gali kreiptis į profesinę sąjungą, valstybinę užimtumo tarnybą arba savo vietos ar regiono valdžios institucijas ir paprašyti jų padėti pirmą kartą susisiekti su EGF kontaktiniu asmeniu.

4.2. Klausimas. Ar EGF paramą gali gauti darbuotojai, kurie buvo atleisti prieš 4 arba 9 mėnesių ataskaitinį laikotarpį arba jam pasibaigus?

Atsakymas. Darbuotojai, kurie buvo atleisti prieš prasidedant arba pasibaigus keturių mėnesių ataskaitiniam laikotarpiui pagal **4 straipsnio 1 dalies a punktą** (iš vienos įmonės ir jos tiekėjų atleisti darbuotojai) arba pagal 4 straipsnio 2 dalį tuo atveju, kai nukrypstama nuo 4 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytų kriterijų, gali atitikti EGF paramos teikimo reikalavimus, jeigu:

(1) jie atleisti iš darbo dėl to paties įvykio, kuris paskatino darbuotojų atleidimą ataskaitiniu laikotarpiu, ir

(2) jie atleisti po bendro paskelbimo apie planuojamą atleidimą, bet prieš pasibaigiant įgyvendinimo laikotarpiui. Tačiau jei atleidimai vykdomi pačioje įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje, dėl laiko apribojimų reikalavimus atitinkantys paramos gavėjai gali nebegalėti visapusiškai pasinaudoti individualiems poreikiams pritaikytomis priemonėmis.

Reglamente nesuteikta tokios pačios galimybės pagal **4 straipsnio 1 dalies b punktą** (kai darbuotojai atleisti tame pačiame sektoriuje ir tame pačiame regione ar dviejuose arba daugiau gretimų regionų), nes tokiu atveju ataskaitinis laikotarpis yra ilgesnis (devyni mėnesiai).

4.3. Klausimas. Jeigu atleisti darbuotojai randa naują darbą, ar jie vis vien gali naudotis mokymo (ir kitomis) priemonėmis likusiu jų įgyvendinimo laikotarpiu?

Atsakymas. Jeigu tai jau planuojama teikiant paraišką, duomenis apie tokią programą reikėtų pateikti pačioje paraiškoje. Darbas ir mokymas gali būti suderinti ir kartu įtraukti į darbuotojų grupės integracijos programą – jų mokymas gali apimti ir darbo praktikos elementą arba konsultuojamojo ugdymo arba mentorystės elementą tada, kai įsidarbinama naujoje vietoje, ar naujo verslo pradžios etape.

Darbuotojas tebėra reikalavimus atitinkantis paramos gavėjas visu jos įgyvendinimo laikotarpiu, net ir po to, kai randa naują darbą. Jeigu darbuotojas gali mokytis ne darbo valandomis arba galima jam padėti rengti naujo verslo pradžios planus, tai tebėra įmanoma net ir po to, kai darbuotojas pradeda dirbti visą darbo laiką arba ne visą darbo laiką.

O jeigu darbuotojas savo rasto naujo darbo netektų, jis galėtų toliau naudotis visomis įgyvendinimo laikotarpiu siūlomomis priemonėmis.

4.4. Klausimas. Pagal 6 straipsnį EGF paramą gali gauti tik tie darbuotojai, kurie buvo atleisti (arba jų darbo sutartis baigėsi ir nebuvo pratęsta). Ar jie gali gauti

bedarbio pašalpas, kurios yra pasyviosios socialinės apsaugos priemonės? Ar tokios pašalpos jiems nesutrukdys gauti EGF paramą nedarbo laikotarpiu?

Atsakymas. Tol, kol paramos gavėjai atitinka paramos teikimo reikalavimus pagal EGF reglamento 6 straipsnio sąlygas, jie gali gauti EGF paramą. Nors iš paties EGF lėšų negalima mokėti bedarbio pašalpų, tai nereiškia, kad valstybė narė negali jų mokėti darbuotojams, kurie naudojami EGF remiamomis aktyvios darbo rinkos politikos priemonėmis.

4.5. Klausimas. Ar darbuotojų, kurie naudojami priemonėmis, gali būti daugiau negu tikslinių darbuotojų?

Atsakymas. Taip. Darbuotojų, kurie naudojami priemonėmis, skaičius gali būti didesnis nei tikslinių darbuotojų skaičius. Tačiau darbuotojų, kurie naudojami priemonėmis, negali būti daugiau negu reikalavimus atitinkančių darbuotojų.

Bendra biudžeto suma, kuri numatyta per patvirtinimo procedūrą ir nustatyta įgyvendinimo sprendime, nesikeičia net jei darbuotojų, kurie naudojami priemonėmis, yra daugiau negu tikėtasi.

4.6. Klausimas. Ar EGF paramą gali gauti kiti bedarbiai asmenys, ne tik tie, kurie išvardyti EGF reglamento 3 straipsnyje?

Atsakymas. Taip, yra viena papildoma kategorija. Į EGF paramos paraišką tam tikromis aplinkybėmis galima įtraukti nesimokančius ir nedirbančius jaunuolius. Valstybės narės, nukrypdomos nuo 2 straipsnio, gali teikti tokių nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių, įtrauktų į EGF paraišką, individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas. Nesimokantys ir nedirbantys jaunuoliai tą dieną, kurią pateikiama paraiška, turi būti ne vyresni negu 25 metų arba, kai valstybės narės taip nusprendžia, ne vyresni negu 30 metų. Didžiausias nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių skaičius, kurį galima įtraukti, yra lygus tikslinių paramos gavėjų darbuotojų skaičiui. Pirmenybę reikėtų teikti iš darbo atleistiems jaunuoliams arba tiems, kurių veikla nutrūko. Ši nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik tuo atveju, jeigu bent dalis darbuotojų yra atleisti NUTS 2 lygio regione, kuriame jaunimo nedarbo lygis, remiantis naujausiais turimais metiniais duomenimis, yra bent 20 proc., ir jeigu patys nesimokantys ir nedirbantys jaunuoliai gyvena tame regione.

4.7. Klausimas. Ar parama gali būti teikiama nesimokantiems ir nedirbantiems jaunuoliams, kurie paraiškos pateikimo dieną yra vyresni negu 25 metų?

Atsakymas. Taip. 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „parama gali būti teikiama ne vyresniems nei 25 metų, arba ne vyresniems nei 30 metų, jei valstybės narės taip nusprendžia, nedirbantiems ir nesimokantiems jaunuoliams“. Valstybės narės gali teikti EGF paramą nedirbantiems ir nesimokantiems jaunuoliams iki 30 metų, net jeigu nusprendžia nustatyti 25 metų amžiaus ribą pagal pačią Jaunimo užimtumo iniciatyvą.

4.8. Klausimas. Ar nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių gali būti daugiau negu atleistų darbuotojų, kurie, tikimasi, pasinaudos priemonėmis?

Atsakymas. Ne. Nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių skaičius gali būti lygus tikslinių darbuotojų, kurie, tikimasi, pasinaudos priemonėmis, skaičiui, bet ne didesnis.

- 4.9. Klausimas. Ar nesimokantys ir nedirbantys jaunuoliai vis tiek atitinka paramos gavimo reikalavimus, jei jaunimo nedarbo lygis po paraiškos pateikimo tampa mažesnis nei 20 proc.?

Atsakymas. Taip. Kad nesimokantys ir nedirbantys jaunuoliai atitiktų EGF paramos gavimo reikalavimus, bent dalis darbuotojų turi būti atleista NUTS 2 lygio regionuose, kuriuose jaunimo nedarbo lygis teikiant paraišką yra bent 20 proc., remiantis naujausiais turimais metiniais duomenimis. Jei po paraiškos pateikimo jaunimo nedarbo lygis sumažėtų, nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių atitikties reikalavimams tai nekeistų.

5. PARAIŠKOS. INFORMACIJOS TEIKIMO REIKALAVIMAI

- 5.1. Klausimas. Jeigu paraiška teikiama dėl kelių regionų arba vietovių, ar būtina aprašyti juos visus, ar tik tuos, kuriuos labiausiai paveikė darbuotojų atleidimas?

Atsakymas. Komisija turi išanalizuoti darbuotojų atleidimo poveikį vietos, regiono bei šalies ekonomikai ir įvertinti, ar paraiškoje siūlomi veiksmai yra pagrįsti, tikslingi ir pakankami. Todėl paraišką teikianti valstybė narė turėtų parodyti darbuotojų atleidimo poveikį atitinkamai vietai, apibūdinama šią vietovę ir jos bruožus, kurie yra svarbiausi teikiant paraišką, ypač tai, kaip tą vietovę paveikė darbuotojų atleidimas, ir ar tuose regionuose ar vietovėse yra arba ateityje bus sukurta alternatyvių galimybių įsidarbinti.

- 5.2. Klausimas. Kokią informaciją apie konsultavimosi su socialiniais partneriais tvarką reikia pateikti pagal 8 straipsnio 5 dalies j punktą?

Atsakymas. Valstybė narė turėtų patvirtinti, kad pasikonsultuota su atleistų darbuotojų atstovais arba socialiniais partneriais, ir pateikti šių konsultacijų datas bei aprašymus. Komisijai svarbiausia žinoti apie bet kokias konsultacijas dėl numatomų bendrai finansuoti EGF lėšomis priemonių paketo. Reikėtų nurodyti ir kitus suinteresuotuosius subjektus, tokius kaip vietos ir regioninės valdžios institucijos, ir paminėti, kaip jos dalyvauja arba ateityje dalyvaus.

- 5.3. Klausimas. Ar individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas, kaip antai mokymo arba konsultavimo paslaugas gali pagal sutartis teikti įgyvendinimo įstaigos, kurioms valstybė narė sumokėtų dalį EGF paramos sumos?

Atsakymas. Taip. Individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas gali teikti specializuotos įgyvendinimo įstaigos, pavyzdžiui, profesinio mokymo įstaigos. Šios įstaigos turėtų būti nurodytos paraiškoje. Vieno darbuotojo sąnaudos turėtų būti apskaičiuotos finansinėje formoje ir, siekiant išlaikyti audito seką, akredituotoji įstaiga kartu su sąskaitomis faktūromis turi saugoti darbuotojų, kuriems teikė paslaugas, pavardžių sąrašą ir paslaugų teikimo datas.

- 5.4. Klausimas. Teikiant EGF finansavimo paraišką, kas nagrinėja užpildytą paraišką ir pateiktus dokumentus?

Atsakymas. Pradinę analizę atlieka Europos Komisijos tarnybos. Tada Komisija pateikia finansavimo pasiūlymą biudžeto valdymo institucijai (t. y. Europos Parlamentui ir Tarybai), kuri Komisijos pasiūlymą gali patvirtinti arba atmesti.

5.5. Klausimas. Ar valstybės narės gali kreiptis į Komisijos darbuotojus ir su jais aptarti savo galimas paraiškas arba rengiamas paraiškas?

Atsakymas. Komisija ypač ragina valstybes nares prieš pradėdant rengti arba rengiant paraiškas kreiptis į jos darbuotojus. Tokie ryšiai yra naudingi tiek valstybei narei, tiek Komisijai ir padeda sutrumpinti paraiškų nagrinėjimo bei patvirtinimo procesus. Anksti pasikonsultavus ir pasikeitus nuomonėmis dėl paramos pagrįstumo ir pradinių paraiškos projektų, valstybei narei gali būti lengviau parengti oficialią paraišką, kuri būtų išsami ir su visomis Komisijos reikalaujamomis dalimis. Todėl Komisijos darbuotojai siūlo savo paramą ir kitokią pagalbą prieš pateikiant oficialią paraišką ir mielai atsakys į bet kokį klausimą ar prašymą surengti susitikimą, kuris galėtų padėti parengti reikalavimus atitinkančią paraišką. Kreipkitės: EMPL-EGF@ec.europa.eu

5.6. Klausimas. Kokį vaidmenį atlieka EGF kontaktiniai asmenys kiekvienoje valstybėje narėje?

Atsakymas. EGF kontaktiniai asmenys yra nacionaliniai EGF veiksmų koordinatoriai savo atitinkamose šalyse. Bet kuri suinteresuotoji šalis, norinti pasiteirauti apie atitinkamos valstybės narės iki šiol pateiktas, teikiamas ar būsimas EGF paraiškas, pirmiausia turėtų kreiptis į juos. Visi kontaktiniai asmenys kartu sudaro oficialiai pripažintą [ekspertų grupę](#), kuri susitinka dukart per metus ir yra sudaryta siekiant padėti valstybėms narėms įgyvendinti EGF reglamentą.

6. LAIKAS IR TRUKMĖ

6.1. Klausimas. Ar gali būti tinkamos finansuoti iki paraiškos pateikimo datos patirtos išlaidos?

Atsakymas. Taip. Išlaidos tampa tinkamos finansuoti nuo tos dienos, kurią valstybė narė pradeda EGF paramos panaudojimo veiklą arba pradeda teikti nukentėjusiems darbuotojams jų individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas, kurias aprašytos (būsimoje) paraiškoje Komisijai ir įtrauktos į joje pateiktą biudžetą. Todėl tinkamumo finansuoti pradžios data gali būti bet kuri diena po to, kai valstybės narės valdžios institucijoms paskelbta apie darbuotojų atleidimą, ir ši data yra faktiškai visada ankstesnė negu paraiškos siuntimo Komisijai data.

Kol ES biudžeto valdymo institucija (Europos Parlamentas ir Taryba) nėra priėmusi teigiamo sprendimo dėl paraiškos, su visomis išlaidomis susijusių riziką prisiima paraišką teikianti valstybė narė. Valstybės narės jų prašymu bus iš anksto informuotos apie šio sprendimo priėmimo datą.

6.2. Klausimas. Ar galimo paramos teikimo jos gavėjui trukmė yra ribojama, t. y. ar EGF reglamente nustatyta tinkamumo gauti paramą laikotarpio pabaiga?

Atsakymas. Taip. EGF paramos teikimo trukmė apribota reglamente: jame nustatyta, kad EGF paramos lėšos turi būti panaudotos per 24 mėnesius po paraiškos pateikimo datos. Išskirtiniais atvejais ir pagal 16 straipsnio 4 dalį valstybė narė gali nuspręsti atidėti savo siūlomų veiksmų pradžios datą 3 mėnesiams – tokiu atveju 24 mėnesių įgyvendinimo laikotarpis prasidės nuo tos datos ir baigsis po 24 mėnesių.

Paslaugos gali būti toliau teikiamos (arba veiksmai toliau vykdomi) ir po 24 mėnesių laikotarpio pabaigos, bet nebegali būti bendrai finansuojami iš EGF. Už tuo 24 mėnesių laikotarpį teiktas paslaugas ar atliktus veiksmus turi būti sumokėta prieš tai, kai Komisijai pateikiama galutinė ataskaita (6 mėnesiai po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos).

Išskirtiniais atvejais, kai paramos gavėjas lanko mokymo kursus, kurie tęsiasi dvejus metus ar ilgiau, mokesčių už tokius kursus (ir tik už juos) išlaidos gali būti įskaitytos kaip tinkamos bendrai finansuoti iš EGF iki tos dienos, kurią turi būti pateikta galutinė ataskaita pagal 18 straipsnį, su sąlyga, kad tie mokesčiai sumokėti iki galutinės ataskaitos pateikimo datos. Daugiau informacijos apie šią nuostatą žr. atsakyme į 6.5 klausimą.

Pagal EGF reglamentą šio galutinio termino atidėti negalima.

6.3. Klausimas. Kada prasideda ir baigiasi įgyvendinimo laikotarpis?

Atsakymas. Pagal EGF reglamento 14 straipsnį ir 16 straipsnio 4 dalį įgyvendinimo laikotarpis gali prasidėti:

- paraiškos oficialaus pateikimo dieną arba
- praėjus iki trijų mėnesių po jos pateikimo dienos, jei paraišką teikianti valstybė narė paraiškoje pasirenka vėlesnę paramos priemonių įgyvendinimo pradžios datą, arba
- prieš pateikiant paraišką, jeigu valstybė narė pradeda patirti paraiškoje nurodytų išlaidų dar prieš oficialiai ją pateikdama; pastarasis atvejis yra įprasčiausias.

Bet kokios prieš pasirinktą datą patirtos išlaidos nėra tinkamos finansuoti.

Svarbu atminti, kad su visomis išlaidomis, patirtomis, kol ES biudžeto valdymo institucija (t. y. Europos Parlamentas ir Taryba) nėra priėmusi teigiamo sprendimo dėl paraiškos, susijusių riziką prisiima paraišką teikianti valstybė narė.

Tai reiškia, kad įgyvendinimo laikotarpio trukmė gali būti įvairi: jeigu jis prasideda paraiškos oficialaus pateikimo dieną arba per tris mėnesius po tos datos³, kaip nustatyta EGF reglamento 16 straipsnio 4 dalyje, šis laikotarpis yra lygiai 24 mėnesiai. Kita vertus, jeigu paraišką teikianti valstybė narė patiria kai kurias iš planuotų išlaidų prieš pateikdama paraišką ir ES biudžeto valdymo institucija tą paraišką vėliau patvirtina, faktinis įgyvendinimo laikotarpis gali būti ilgesnis negu 24 mėnesiai.

6.4. Klausimas. Jeigu paramos gavėjas gauna EGF finansinę paramą tam, kad galėtų pradėti savo verslą, ar šiuo finansavimu galima naudotis ilgiau negu 24 mėnesių laikotarpį po paraiškos pateikimo datos?

Atsakymas. Finansinė parama savarankiškai veiklai, verslo pradžia ir įmonės perimantiems darbuotojams negali viršyti 15 000 EUR vienam asmeniui. Valstybės narės savo paraiškose nurodys sąlygas, kurias turės atitikti paramos gavėjai, kad būtų galima pervesti jiems skirtas išmokas (visais atvejais naujas verslas turi būti pradėtas iki įgyvendinimo laikotarpio pabaigos). Kai visa finansinė parama išmokama prieš pradėdant verslą, galutiniai paramos gavėjai gali toliau naudoti tas lėšas ir po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Kai finansinė parama išmokama *ex post*, taikomos atsakyme į 7.9 klausimą išdėstytos nuostatos.

EGF audito reikmėms dokumentais turi būti patvirtintos tik faktinės lėšų išmokos jų galutiniam gavėjui. Valstybės auditoriai gali kreiptis į paramos gavėją siekdami sužinoti, ar jis panaudojo tas lėšas per sutartą laikotarpį ir ar jos panaudotos tiems tikslams, kuriems suteiktos.

³ Kadangi galimybė atidėti pradžios datą praktikoje naudojama retai, apie šią galimybę ne visur užsimenama atsakymuose į tolesnius klausimus.

6.5. Klausimas. Ar EGF lėšas galima naudoti po 24 mėnesių įgyvendinimo laikotarpio, pavyzdžiui, kai darbuotojai lanko kursus, kurie tęsiasi ir po to laikotarpio pabaigos?

Atsakymas. Ne. Tačiau yra viena išimtis: mokesčių už mokymo kursus, kurie tęsiasi dvejus metus ar ilgiau, išlaidos yra tinkamos finansuoti iki tos dienos, kurią reikia pateikti galutinę ataskaitą, su sąlyga, kad tie mokesčiai sumokėti iki tos datos. Visų pirma, tai neapima jokių kitų su mokymo kursais susijusių išlaidų, pavyzdžiui, knygoms arba transportui. Antra, jei galutinės ataskaitos data sutampa su studijų laikotarpiu, pavyzdžiui, semestru ar trimestru, ir jeigu už visą tą laikotarpį reikia sumokėti, tuomet tik ta mokesčio už mokslą dalis, kuri skirta laikotarpiui iki galutinės ataskaitos datos, yra proporcingai (pro rata) tinkama finansuoti. Tai taikoma visiems paramos gavėjams, dalyvaujantiems mokymo kursuose, kurie tęsiasi dvejus metus arba ilgiau, nepriklausomai nuo paramos gavėjo jau baigtų kursų trukmės, t. y. tai taikoma net ir tiems paramos gavėjams, kurie tokius kursus ką tik pradėjo lankyti.

7. BIUDŽETAS IR FINANSAI

7.1. Klausimas. Ar Europos Parlamentas ir Taryba gali atmesti Komisijos pateiktą EGF finansavimo pasiūlymą?

Atsakymas. Taip. Europos Parlamentas ir Taryba gali priimti arba atmesti Komisijos pasiūlymą ir, siekdami gauti daugiau informacijos, užduoti klausimų. Iki šiol praktiškai nebuvo atmesta nė viena biudžeto valdymo institucijai pasiūlyta paraiška, tačiau dėl daugumos paraiškų buvo užduota klausimų.

7.2. Klausimas. Ar valstybės narės į EGF paraiškoje siūlomą biudžetą gali įtraukti administracines išlaidas?

Atsakymas. Taip. EGF reglamento 7 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad valstybės narės gali į savo siūlomą biudžetą įtraukti ir suderintą individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketą, kurį prašoma finansuoti, ir šio paketo priemonių įgyvendinimo veiklą, t. y. parengiamąją, valdymo, informavimo ir viešinimo, kontrolės ir ataskaitų teikimo veiklą.

Visiems šiems dalykams skiriama to paties dydžio bendro finansavimo dalis. Pagrįsta įgyvendinimo veiklai skirtų lėšų procentinė dalis turėtų sudaryti maždaug 4 proc. viso biudžeto. Kiek didesnė procentinė dalis gali būti priimtina, jeigu valstybė narė savo paaiškinimais tinkamai tai pagrindžia. Paraiškoje turi būti pateikti duomenys apie siūlomas finansuoti administracines išlaidas. Kadangi įgyvendinant EGF paramą komunikacija, kontrolė ir auditas yra privalomi, paraiškoje turėtų būti nurodytos kiekvienam iš šių dalykų tinkamos skirti sumos.

7.3. Klausimas. Nuo kokios datos yra tinkamos finansuoti įgyvendinimo veiklos išlaidos, kurios įtrauktos į biudžetą?

Atsakymas. Įgyvendinimo veiklos, kaip antai parengiamojo darbo ar duomenų rinkimo, išlaidos tampa tinkamos finansuoti nuo tos dienos, kurią valstybė narė patiria tas išlaidas įgyvendindama EGF paramą. Net jeigu šie dalykai įgyvendinami prieš pateikiant oficialią paraišką, būtina nuo pat pradžios rinkti auditui tinkamus įrodymus. Anksčiausia galima tokių išlaidų data yra ta diena, kurią pirmą kartą paskelbta apie numatomą darbuotojų atleidimą (pvz., juos atleidžiančios įmonės pranešime spaudai).

Pirmųjų tokių valstybės narės administracinių išlaidų data turi būti nurodyta paraiškoje; ši data taip pat nurodoma Komisijos pasiūlyme ir įgyvendinimo sprendime. Iki šios datos patirtos išlaidos nebus tinkamos finansuoti.

7.4. Klausimas. Jeigu EGF paraiškos biudžete numatyta 4 proc. įgyvendinimo veiklos išlaidų, tačiau baigiantis įgyvendinimo laikotarpiui faktinės išlaidos sudaro 7 proc., nes veiklos sąnaudų buvo mažiau nei tikėtasi, ar galutinė įgyvendinimo veiklai skirtų lėšų išmoka bus sumažinta iki 4 proc.?

Atsakymas. Ne. Dėl EGF paramos įgyvendinimo sąnaudų susitariama sprendime, kurį priima biudžeto valdymo institucija (Europos Parlamentas ir Taryba). Galutinėje ataskaitoje pateiktos tinkamos finansuoti EGF priemonių paketo įgyvendinimo išlaidos bus priimtoms, tačiau bendrose galutinėse sąskaitose padidėjusi administracinių išlaidų procentinė dalis turi būti tinkamai paaiškinta ir ją reikia pagrįsti.

7.5. Klausimas. Ar EGF gali teikti finansinę paramą atleistiems darbuotojams atstovaujantioms organizacijoms veiklai?

Atsakymas. Taip. Jeigu ši veikla yra tiesiogiai susieta su pagalba atleistiems darbuotojams konkrečioje EGF paraiškoje, ji yra tinkama finansuoti ir netgi skatinama. Naudojantis tokia parama taip pat būtų galima įsteigti priežiūros komitetą, koordinuosiantį paraiškoje numatytas priemones, kai jos bus įgyvendinamos. Tokia veikla galėtų apimti savarankiškas priemones arba galėtų būti įtraukta į finansinės lentelės „valdymo“ išlaidų kategoriją. Išsamūs duomenys apie tai turėtų būti pateikti paraiškoje.

7.6. Klausimas. Ar į EGF priemonių paketą galima įtraukti pasyviąsias socialinės apsaugos priemones, kuriomis remiami EGF paraiškoje nurodyti darbuotojai?

Atsakymas. Ne. EGF reglamento 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad EGF negali bendrai finansuoti pasyviųjų socialinės apsaugos priemonių. Jos apima bedarbio pašalpas, kurios nėra aiškiai susietos su aktyviosiomis priemonėmis, ir išankstinės senatvės pensijas.

7 straipsnio 1 dalies b punkte taip pat nustatyta, kad į EGF priemonių paketą gali būti įtrauktos specialios laikinos priemonės, pavyzdžiui, išmokos, mokamos darbo ieškančiam asmeniui, judumo išmokos arba stipendijos asmenims, dalyvaujantiems mokymosi visą gyvenimą ir profesinio mokymo veikloje. Šios išmokos gali būti bendrai finansuojamos tik tuo laikotarpiu, kuriuo reikalavimus atitinkantis paramos gavėjas dalyvauja įgyvendinant aktyviąsias priemones, įtrauktas į EGF priemonių paketą. Laikinių išmokų tinkamumas finansuoti priklauso ir nuo to, ar reikalavimus atitinkantis paramos gavėjas dalyvauja įgyvendinant aktyviąsias priemones tuo laikotarpiu, už kurį mokama išmoka.

Pagal 7 straipsnio 1 dalį išmokos ir skatinamosios išmokos (t. y. bet kokios tiesioginės išmokos paramos gavėjui arba darbdaviui, išskyrus išmokas įmonėms steigti, kurioms nustatyta atskira viršutinė riba), kurias siūloma skirti paraiškoje, negali viršyti 35 proc. visų suderinto individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketo sąnaudų. Ši procentinė dalis taikoma ir galutinėje ataskaitoje pateiktoms finansinėms sumoms.

7.7. Klausimas. Ar galite pateikti konkrečių pavyzdžių, kokios pasyviosios socialinės apsaugos priemonės nėra tinkamos finansuoti iš EGF?

Atsakymas. Netinkama finansuoti su pasyviaja socialine apsauga susijusi parama yra, pavyzdžiui, ta, kuri teikiama darbuotojui neatsižvelgiant į tai, ar jis aktyviai rengiasi įsidarbinti naujoje vietoje. Ji apima išmokas, mokamas siekiant išlaikyti bedarbio

pajamas, ir paramą, teikiamą nepriklausomai nuo darbuotojo dalyvavimo įgyvendinant iš EGF bendrai finansuojamas priemones, taip pat išankstinės senatvės pensijos išmokas.

7.8. Klausimas. Ar EGF priemonių paketo finansiniais ištekliais galima bendrai finansuoti galutinės ataskaitos, kurią pateikti privaloma pagal EGF reglamento 18 straipsnį, rengimą?

Atsakymas. Taip. Visos administracinės išlaidos yra tinkamos finansuoti iki galutinės ataskaitos pateikimo datos, todėl įgyvendinimo sprendime nustatomas kitas šių išlaidų finansavimo galutinis terminas.

7.9. Klausimas. Ar visos priemonės, kuriomis remiami darbuotojai EGF paramos įgyvendinimo laikotarpiu, turi būti visiškai apmokėtos iki įgyvendinimo laikotarpio pabaigos?

Pati veikla turi būti vykdyta įgyvendinimo laikotarpiu. Likusias neapmokėtas sąskaitas galima apmokėti po šio laikotarpio, bet jos turi būti apmokėtos iki galutinės ataskaitos pateikimo (per šešis mėnesius po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos).

Kai finansinė parama savarankiškai veiklai, verslo pradžiai ir įmones perimantiems darbuotojams išmokama *ex post facto*, t. y. kai kompensuojamos išlaidos, patirtos steigiant verslą įgyvendinimo laikotarpiu, finansinė parama gali būti išmokama per šešis mėnesius po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, kaip paaiškinta ankstesnėje pastraipoje. Kai visa finansinė parama išmokama prieš pradėdant verslą, galutiniai paramos gavėjai gali toliau naudoti tas lėšas ir po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

Po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos patirtos sąnaudos negali būti bendrai finansuojamos iš EGF, išskyrus mokymo kursus, kurie trunka dvejus metus ar ilgiau, kai mokesčiai už juos (bet ne papildomos sąnaudos) taip pat yra tinkami finansuoti iki galutinės ataskaitos pateikimo datos. Daugiau informacijos apie tai žr. atsakyme į 6.5 klausimą.

7.10. Klausimas. Ar valstybės narės gali kaip tinkamą finansuoti individualiems poreikiams pritaikytų priemonių paketo dalį įtraukti mikrokreditus verslo pradžios iniciatyvoms, įmonių steigimui?

Atsakymas. Su mikrokreditais susijęs finansavimas yra galimas, tačiau praktiškai ribotas. Kaip pavyzdžius galima paminėti EGF paramos įgyvendinimo laikotarpiu mokėtinas mikrokreditų palūkanas, mokesčius už bet kokias reikalingas konsultavimo arba teisinės paslaugas, verslo plano rengimo sąnaudas ir kt. Kadangi visos išlaidos turi būti patirtos įgyvendinimo laikotarpiu (t. y. paskola turėtų būti ir gauta, ir grąžinta iki šio laikotarpio pabaigos), iš EGF neįmanoma finansuoti pačios paskolos. Įmonių steigimo ar perėmimo tikslais EGF teikia galimybę vietoj to gauti finansinę dotaciją.

7.11. Klausimas. Ar darbuotojai, pasinaudoję mikrokreditais kaip EGF individualiems poreikiams pritaikytų priemonių paketo dalimi, taip pat gali gauti finansavimą pagal kitą ES mikropaskolų programą?

Atsakymas. Siekiant, kad nebūtų rizikos skirti dvigubą finansavimą pagal ES finansines priemones (EGF reglamento 9 straipsnio 5 dalis), mikrokreditais pagal verslo pradžios (įmonių steigimo) iniciatyvas, kurios bus (bendrai) finansuojamos iš dviejų ES finansavimo šaltinių, turėtų būti remiami visiškai atskiri verslo pradžios iniciatyvos aspektai. Kadangi kiekvienas atvejis yra skirtingas, valstybėms narėms labai rekomenduojama, prieš

įtraukiant į programą daugiau kaip vienos ES finansinės priemonės mikrokreditų naudojimą, kreiptis patarimo į Komisijos darbuotojus.

7.12. Klausimas. Ar valstybė narė gali pateikti EGF paramos paraišką, kurioje vien valstybės narės lėšomis finansuojamos aktyviosios darbo rinkos priemonės būtų atskirtos nuo vien EGF lėšomis finansuotinių priemonių?

Atsakymas. Ne. Valstybės narės turi pateikti suderintą EGF paramos priemonių paketą ir prašyti bendro EGF finansavimo visam paketui. Reikėtų apibūdinti bet kokias priemones, kurias valstybės narės ketina finansuoti savo lėšomis, tačiau jos neįtraukiamos į priemonių, kurioms prašoma EGF paramos, paketą.

7.13. Klausimas. Ar valstybė narė EGF paraiškoje gali numatyti privačiojo sektoriaus bendrą finansavimą?

Atsakymas. Taip. EGF reglamente konkrečiai nenurodyta, iš kokių dalių turėtų būti sudarytas valstybės narės įnašas. Tačiau privačiosios lėšos, kaip ir viešosios lėšos, negali būti skiriamos padengti išlaidoms, kurios yra privalomos pagal nacionalinės teisės aktus arba kolektyvinę sutartį. Privačiojo sektoriaus bendram finansavimui taip pat keliami tie patys EGF audito ir kontrolės reikalavimai kaip ir viešajam bendram finansavimui.

7.14. Klausimas. Ar valstybė narė, įgyvendindama suderintą individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketą, gali perskirstyti lėšų sumas tarp įvairių biudžeto punktų?

Atsakymas. Taip, tai įmanoma, jeigu laikomasi tam tikrų principų. Įgyvendindamos suderintą individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketą valstybės narės gali lanksčiai perskirstyti lėšų sumas tarp įvairių šio paketo biudžeto punktų, išdėstyty savo paraiškoje, tačiau negalima viršyti bendros biudžeto sumos, kuri numatyta per patvirtinimo procedūrą ir nustatyta įgyvendinimo sprendime. Komisija tikisi, kad valstybė narė ją informuos apie tokius pakeitimus iki įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, nustatydamas pakeistą biudžetą, kuriame bus paaiškintas kiekvienas lėšų perskirstymas, ypač jeigu tokiais pakeitimais bus daugiau kaip 20 proc. padidinta vienoje ar daugiau biudžeto (pridėto prie įgyvendinimo sprendimo) eilučių nurodyta suma.

Galima perskirstyti suderintam individualiems poreikiams pritaikytų paslaugų paketui arba įgyvendinimo veiklai (pvz., parengiamajai veiklai, valdymui, kontrolei ir kt.) skirtas lėšas ir net perkelti lėšas tarp šių dviejų bendrų kategorijų, jeigu jas perskirstant laikomasi patikimo finansų valdymo principo ir tai atitinka proporcingumo principą bei reglamento nuostatas. Daugiau informacijos apie tai taip pat žr. atsakymuose į 7.2. ir 7.4 klausimus.

Valstybės narės turi savo galutinėse ataskaitose tinkamai išaiškinti įgyvendinimo laikotarpiu atliktus lėšų perskirstymus.

7.15. Klausimas. Ar projekto įgyvendinimo metu galima į biudžetą įtraukti naujų priemonių?

Atsakymas. Paraiškos teikimo etape, jei reikia, tai galima padaryti netrukus po paraiškos pateikimo (tokius pakeitimus galima įtraukti į valstybės narės atsakymą į Komisijos prašymą suteikti papildomos informacijos). Po šio laikotarpio naujų priemonių įtraukti nebebus įmanoma, nes tuo metu jau bus pradėtas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo priėmimo procesas.

Po to, kai Europos Parlamentas ir Taryba priima pasiūlymą, Komisija priima įgyvendinimo sprendimą, kuris perduodamas valstybei narėi. Šiuo įgyvendinimo sprendimu nustatomos sutartos priemonės su atitinkamais jų biudžetais, įgyvendinimo laikotarpiu ir galutinės ataskaitos pateikimo data.

Įgyvendinimo metu, kaip nustatyta reglamento 16 straipsnio 5 dalyje, valstybė narė gali pateikti Komisijai pasiūlymą iš dalies pakeisti 7 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose numatytus veiksmus, juos papildant kitais tinkamais finansuoti veiksmais, su sąlyga, kad tokie pakeitimai būtų tinkamai pagrįsti ir bendra suma neviršytų suteiktos finansinės paramos sumos. Komisija įvertins šį pasiūlymą ir, jeigu jam pritars, iš dalies pakeis įgyvendinimo sprendimą ir apie jo pakeitimą praneš valstybei narėi. EGF reglamente nenumatyta galimybė pakeisti 7 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytus veiksmus.

7.16. Klausimas. Kas atsitinka, jei pasibaigus galutinės ataskaitos teikimo etapui paaiškėja, kad valstybė narė savo priemonių paketui neišleido tiek daug lėšų, kiek buvo numčiusi savo pradinėje EGF paraiškoje?

Atsakymas. Pagal reglamento 22 straipsnį valstybės narės bus paprašyta grąžinti nepanaudotą jai suteikto išankstinio finansavimo įnašo dalį, nurodytą išlaidų pagrindime, kurį valstybė narė pateiks kartu su savo galutine ataskaita.

Leidusi valstybei narėi pateikti savo pastabas, Komisija priims tai valstybei narėi skirtą įgyvendinimo sprendimą, kuriame pateiks savo skaičiavimus ir pareikalaus, kad valstybė narė grąžintų bet kokią nepanaudotą EGF paramos dalį.

7.17. Klausimas. Ar įranga, naudojama kaip mokymo prietaisai, pavyzdžiui, nešiojamieji kompiuteriai, vaizdo projektoriai ar vaizdo kameros, yra tinkama bendrai finansuoti iš EGF?

Atsakymas. Taip, ji gali būti tinkama, tačiau iš EGF gali būti bendrai finansuojama tik ta jos nusidėvėjimo sąnaudų dalis, kuri patiriama konkrečios EGF paramos įgyvendinimo etape.

Įranga, kuri naudojama kaip mokymo prietaisai pagal vieną ar daugiau iš EGF bendrai finansuojamų priemonių, pavyzdžiui, nešiojamieji kompiuteriai, vaizdo projektoriai ar vaizdo kameros, gali būti laikomos su atitinkamo veiksmo vykdymu tiesiogiai susijusia įranga. Jeigu tam tikras įrenginys yra nurašytas pagal valstybės mokesčių ir apskaitos taisykles, į EGF sąskaitas gali būti įtraukta tik to įrenginio nusidėvėjimo sąnaudų dalis, patirta tuo metu, kai įrenginys naudotas su EGF parama susijusioms reikmėms. Audito seka turi būti aiški ir tinkamai patvirtinta dokumentais.

Pavyzdys. Gaminio, kuris naudojamas kaip mokymo prietaisas, pirkimo kaina yra 800 EUR, o jo nusidėvėjimo laikotarpis pagal nacionalines taisykles yra ketveri metai (t. y. nusidėvėjimo sąnaudos per mėnesį yra 800 EUR / 48 mėnesiai = 16,7 EUR). Tuo atveju, jeigu šis mokymo prietaisas buvo naudojamas 20 mėnesių pagal vieną arba daugiau EGF mokymo priemonių, 16,7 EUR x 20 mėnesių = 334 EUR ir šią bendrą sumą galima įrašyti į EGF sąskaitas.

8. PROCEDŪROS IR TERMINAI

8.1. Klausimas. Kaip reikėtų pateikti EGF bendro finansavimo paraišką?

Atsakymas. EGF paraišką reikėtų pateikti per sistemą [SFC2014](#), kurioje pateikta paraiškos pildymo internetu forma. Savo valstybės narės EGF kontaktinio asmens

paklauskite, kas jūsų šalyje turi teisę pildyti šią formą ir kas gali ją patvirtinti prieš pateikiant Komisijai.

Pravartu apie paraišką pranešti Komisijos darbuotojams siunčiant e.laišką į EGF skirtą pašto dėžutę EMPL-EGF@ec.europa.eu, kad dokumentų tvarkytojas būtų informuotas apie naują oficialiai pateiktą paraišką.

8.2. Klausimas. Ar yra nustatytas paraiškos pateikimo galutinis terminas?

Atsakymas. Vėliausia data, iki kurios galima pateikti paraišką (galutinis terminas), apskaičiuojama taip (žr. EGF reglamento 8 straipsnio 1 dalį):

- prie 4 arba 9 mėnesių ataskaitinio laikotarpio, kuriuo buvo atleisti paramos reikalavimus atitinkantys darbuotojai,
- pridedamos paraiškai parengti skirtos 12 savaičių.

Po tos datos pateiktos paraiškos nepriimamos.

8.3. Klausimas. Kaip reikėtų tiksliai apskaičiuoti įvairius laikotarpius, t. y. EGF reglamente nurodytus mėnesius ir savaites, pavyzdžiui, ataskaitinį laikotarpį, 12 savaičių iki paraiškos pateikimo, EGF įgyvendinimo etapo pabaigą arba galutinės ataskaitos pateikimo datą?

Atsakymas. 12 **savaičių** laikotarpis, kuriuo rengiama ir pateikiama paraiška (EGF reglamento 8 straipsnio 1 dalis), prasideda 4 arba 9 mėnesių ataskaitinio laikotarpio **paskutinę dieną** ir baigiasi po 12 savaičių **tą pačią savaitės dieną**. Pavyzdys: jei paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena yra **ketvirtadienis**, 2016 m. spalio 6 d., tai paskutinė diena, kurią galima pateikti paraišką, yra **ketvirtadienis**, 2016 m. gruodžio 29 d.

4 arba 9 **mėnesių** ataskaitinis laikotarpis (EGF reglamento 4 straipsnis) skaičiuojamas **nuo tam tikros mėnesio dienos iki kito mėnesio tos pačios dienos**, pavyzdžiui, nuo 2016 m. birželio **7 d.** iki 2016 m. spalio **7 d.** Išimtis daroma tada, kai tos pačios dienos nėra atitinkamą mėnesį, pavyzdžiui, nuo 2016 m. spalio **31 d.** iki 2017 m. vasario **28 d.** (o ne vasario 31 d.).

24 **mėnesių** įgyvendinimo laikotarpis, prasidedantis nuo paraiškos pateikimo dienos (EGF reglamento 16 straipsnio 4 dalis) taip pat skaičiuojamas pagal „mėnesio taisyklę“, pavyzdžiui, jei paraiškos pateikimo data yra 2016 m. gruodžio **16 d.**, tai paskutinė įgyvendinimo laikotarpio diena yra 2018 m. gruodžio **16 d.**

Taip pat nustatomi 6 **mėnesiai** (EGF reglamento 15 straipsnio 1 dalis), per kuriuos valstybės narės privalo pateikti savo galutines įgyvendinimo ataskaitas, pavyzdžiui, jei paskutinė įgyvendinimo laikotarpio diena yra 2018 m. gruodžio **16 d.**, tai paskutinė diena, kurią galima pateikti ataskaitą, yra 2019 m. birželio **16 d.**

Išimtis: jeigu atitinkama data yra šeštadienis, sekmadienis arba valstybinės šventės diena, ji perkeliama į kitą darbo dieną (t. y. pirmadienį po savaitgalio arba kitą dieną po valstybinės šventės dienos).

Nurodytas mėnesių ir savaičių skaičiavimo principas yra pagrįstas 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71.

8.4. Klausimas. Ar valstybė narė gali pateikti papildomos informacijos po to, kai pateikta EGF paramos paraiška?

Atsakymas. Taip, ir daugeliu atvejų ji turės tai padaryti. Po paraiškos pateikimo Komisija galės per dvi savaites užduoti papildomų klausimų dėl bet kokių dalykų, kurie nepakankamai aiškūs iš paraiškos. Valstybė narė galės į juos atsakyti per šešias savaites (EGF reglamento 8 straipsnio 2 ir 3 dalys). Po šio galutinio termino Komisija įvertins paraišką remdamasi savo turima informacija.

Šešių savaitių, per kurias valstybė narė turėtų pateikti atsakymus, terminas gali būti pratęstas dar dviem savaitėmis (EGF reglamento 8 straipsnio 3 dalis), jeigu valstybė narė dėl to nusiunčia prašymą Komisijai, paaiškindama, kodėl jai reikia daugiau laiko.

8.5. Klausimas. Per kiek laiko Europos Sąjungos institucijos turi priimti sprendimą dėl EGF paraiškos?

Atsakymas. Kai Komisija gauna valstybės narės atsakymus ir baigiasi papildomų atsakymų pateikimo terminas, ji įvertina paraišką ir parengia pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo. Tai turi būti padaryta per dvylika savaitių po valstybės narės nustatyto atsakymų pateikimo termino.

Taigi, įprasti terminai yra tokie:

- 4 arba 9 mėnesių ataskaitinis laikotarpis, kuriuo valstybė narė skaičiuoja atleistus darbuotojus;
- 12 savaitių, per kurias valstybė narė parengia ir pateikia paraišką;
- 2 savaitės, per kurias Komisija gali paprašyti pateikti bet kokią trūkstamą informaciją;
- 6 savaitės, per kurias valstybė narė turėtų pateikti trūkstamą informaciją;
- 12 savaitių, per kurias Komisija parengia ir priima pasiūlymą dėl sprendimo.

Retais atvejais šis terminas gali būti pratęstas:

- jeigu Komisija gauna paraišką tokia kalba, kad ją reikia išversti, terminas bus pradėtas skaičiuoti tik po to, kai Komisijos vertimo raštu tarnybos pateiks vertimą;
- jeigu valstybė narė tinkamai pagrindžia, kodėl jai sunku atsakyti į Komisijos klausimus per 6 savaitių laikotarpį, ji gali prašyti skirti dar 2 savaites, kad galėtų pateikti atsakymą;
- jeigu Komisija išskirtinėmis aplinkybėmis negali atlikti savo vertinimo per 12 savaitių laikotarpį, ji privalo raštu paaiškinti, kodėl kilo ši problema.

Po to, kai rengiant Komisijos pasiūlymo projektą gaunamos įvairių jos vidaus padalinių, su kuriais konsultuojamasi, nuomonės, valstybės narės paprašoma paskutinį kartą peržiūrėti savo planuojamą biudžetą, ar tuo laikotarpiu nepasikeitė kurios nors iš jame numatytų sumų. Tai daroma iškart prieš tai, kai pasiūlymas išverčiamas į visas ES kalbas ir yra paruoštas priimti.

Komisija įvertina paraiškas ir pasiūlo biudžeto valdymo institucijai (Europos Parlamentui ir Tarybai) priimti sprendimą mobilizuoti EGF lėšas. Tada biudžeto valdymo institucija turi per vieną mėnesį pritarti paraiškos turiniui ir tuo pačiu metu per šešias savaites patvirtinti reikiamą finansavimą. Kai biudžeto valdymo institucija priima šį sprendimą, Komisija, paprastai per 15 darbo dienų, perveda finansinę paramą valstybei narei vienu išankstinio finansavimo mokėjimu, kuriuo išmokama 100 proc. lėšų. Taigi, visas procesas nuo paraiškos pateikimo iki mokėjimo paprastai trunka apie 28 savaites, t. y. 7 mėnesius.

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas paskelbiamas Oficialiajame leidinyje.

8.6. Klausimas. Ar yra dokumentas, kuriuo valstybei narei būtų pranešta apie jos galutinius terminus ir pareigas po jos paraiškos patvirtinimo?

Atsakymas. Taip. Komisija priima sprendimą suteikti finansinę paramą valstybei narei (įgyvendinimo sprendimas). Pasirašytas jo originalas, parengtas tos valstybės narės kalba (-omis), nusiunčiamas nuolatinei jos atstovybei Briuselyje. Šiame įgyvendinimo sprendime nurodomi įgyvendinimo galutiniai terminai, ataskaitų teikimo ir vertinimo pareigos ir parodoma planuojamų priemonių biudžeto sąmata, taip pat įvertinti dalyvių skaičiai. Visa įgyvendinimo sprendime nustatyto biudžeto suma paprastai išmokama valstybei narei per 15 dienų po to, kai Europos Parlamentas ir Taryba priima sprendimą mobilizuoti lėšas.

Ypač svarbu, kad valstybė narė laikytųsi visų reglamente nustatytų ir įgyvendinimo sprendime nurodytų sąlygų. Valstybė narė turėtų labai atidžiai perskaityti įgyvendinimo sprendimą ir, jeigu jame būtų kokių nors klaidų, iškart kreiptis į Komisiją, kad jos būtų ištaisytos.

9. INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS

9.1. Klausimas. Ar Komisija tikisi, kad valstybės narės užsiims kokią nors konkrečią komunikacijos veiklą?

Atsakymas. EGF reglamento 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, ką reikėtų informuoti, ir nurodyta, kad ši informacija turėtų būti aiškiai matoma. Atitinkama valstybė narė turi teikti informaciją apie EGF ir iš jo bendrai finansuojamus veiksmus, užtikrindama, kad EGF parama būtų matoma ir akcentuojama visuomenėje. Iš galimų komunikacijos priemonių valstybė narė gali rinktis tas, kurios yra tinkamos atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus.

Interneto svetainės sukūrimas yra geras komunikacijos pavyzdys, nes tai yra viena bendra priemonė, kurioje apibendrinama visa informacija, skirta atitinkamiems darbuotojams, socialiniams partneriams, žiniasklaidai ir plačiajai visuomenei. Komisija taip pat ragina naudotis esama EGF informacine medžiaga, pavyzdžiui, plakatais, vaizdo medžiaga, skrajutėmis ir kt.

Valstybė narė gali nuspręsti surengti konferenciją, pavyzdžiui, baigiantis EGF paramos įgyvendinimo laikotarpiui, siekdama didinti informuotumą apie EGF ir taikytų priemonių rezultatus. Tokią konferenciją galima surengti įvairiu – vietos ar net tarptautiniu – lygmeniu, tačiau bet kokių atveju jai turėtų būti skirta pakankamai dėmesio žiniasklaidoje.

Informavimo veiklos ir viešinimui skirtos medžiagos sąnaudos gali būti padengtos iš EGF bendrai finansuojamo biudžeto kaip EGF paramos įgyvendinimo administracinių išlaidų dalis. Daugiau informacijos apie atitinkamą biudžetą pateikta atsakymuose į 7.2–7.4 klausimus.

9.2. Klausimas. Ar pakanka informuoti apie EGF paramą toje vietoje, kurioje įgyvendinamos iš EGF finansuojamos priemonės?

Atsakymas. Jeigu visi darbuotojai renkasi toje pačioje vietoje, joje būtina išskabinti skelbimą, tačiau, priklausomai nuo aplinkybių, reikėtų padaryti daugiau. Jeigu įmanoma, reikėtų asmeniškai informuoti kiekvieną darbuotoją. Visą informacinę medžiagą, leidinius, brošiūras ir plakatus galima, pavyzdžiui, paženklinti valstybės narės

pasirinktu su EGF susijusiu logotipu, kuriame būtų įrašyta, kad EGF bendrai finansuoja šį projektą. EGF svarbu paminėti atitinkamoje interneto svetainėje. Valstybės narės institucijos turėtų bendrauti su žiniasklaida, užtikrinti, kad informacija būtų skelbiama per televiziją, rengti susitikimus su socialiniais partneriais, surengti konferencijų ar kt. Siūlomas tokios veiklos biudžetas turėtų būti sudarytas atsižvelgiant į šiuos poreikius. Per audito vizitus bus tikrinama, ar EGF parama pakankamai viešinama, ir kaip tai daroma.

[EGF skrajute](#) (visomis oficialiosiomis ES kalbomis) ir kitą komunikacijai skirtą medžiagą galima gauti iš [EGF interneto svetainės](#) (leidinių skyrelio).

9.3. Klausimas. Ar galima atlikti vertinamąjį tyrimą (finansuojamų priemonių poveikio tyrimą) naudojant EGF lėšas pagal 7 straipsnio 4 dalį?

Atsakymas. Taip, tai įmanoma ir Komisija tam pritaria. To tyrimo biudžetas turi būti įtrauktas į paraišką, tyrimas turi būti atliktas iki galutinės ataskaitos pateikimo datos ir jo rezultatai turi būti pateikti Komisijai kaip tos ataskaitos dalis.

9.4. Klausimas. Pagal 7 straipsnio 4 dalį kaip EGF paketo dalis gali būti finansuojamos tokios priemonės kaip valdymo ir kontrolės veikla. Ar galite pateikti konkrečių pavyzdžių, kas yra valdymas ir kas – kontrolė?

Atsakymas. Valdymas yra programos vykdymas, bendra priežiūra, gairių nustatymas, užtikrinimas, kad lėšas gautų tie žmonės, kuriems jos skirtos, ir kad priemonės būtų įgyvendintos. Valdymas apima visus lygmenis nuo ministerijos iki žemiausio vietos lygmens, kuriuo vykdoma veikla.

Kontrolė – tai tikrinimas, ar visa tai tinkamai daroma, įskaitant visų reikiamų audito procedūrų nustatymą ir privalomos audito veiklos vykdymą nuo centrinio iki žemiausio vietos lygmens.

10. VALDYMAS, AUDITAS IR VERTINIMAS

10.1. Klausimas. Ar valdymo ir kontrolės sistema, kuri taikoma struktūriniam fondams, turėtų būti taikoma ir EGF?

Atsakymas. Nors valstybės narės pačios sprendžia, kaip valdyti EGF, joms gali būti patogų šiuo tikslu pasitelkti struktūrinių fondų valdymo institucijas. Taip yra dėl kelių priežasčių:

- (1) valstybė narė EGF paramos dažnai neprašo, todėl sukurti atskiros sistemos galbūt nėra būtina;
- (2) kadangi valstybė narė turi užtikrinti ESF ir EGF paramos tarpusavio papildomumą, jai gali būti naudinga, kad ESF vadovaujančioji institucija būtų atsakinga ir už EGF arba kad abi institucijos palaikytų glaudžius ryšius;
- (3) jeigu valdymo ir kontrolės sistema yra bendra, ESF sistemų audito rezultatus galima panaudoti ir EGF reikmėms.

Net jeigu naudojamosi ESF sistema, paprastai vertėtų ją pritaikyti EGF poreikiams (kurie yra kur kas paprastesni). Kad ir kokią sistemą nuspręstų naudoti valstybė narė, ją būtina aprašyti teikiamoje EGF paraiškoje.

10.2. Klausimas. Ar valstybės narės gali naudoti kitą EGF audito sistemą, o ne tą, kuri skirta ESF?

Atsakymas. Taip. Tačiau valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų audito procedūros būtų tinkamos ir skaidrios. Valstybei narei paprašius, Komisijos darbuotojai gali jai dėl to patarti.

10.3. Klausimas. Ar atlikdama vertinimą valstybė narė turi įdėti daug pastangų?

Atsakymas. EGF reglamente numatytas laikotarpio vidurio vertinimas, kuris turi būti baigtas iki 2017 m. birželio 30 d. siekiant išanalizuoti pasiektų EGF rezultatų veiksmingumą ir tvarumą, ir ex post vertinimas iki 2021 m. gruodžio 31 d., kurį atliekant bus įvertintas fondo poveikis ir pridėtinė vertė (žr. 20 straipsnį).

Šiuos vertinimus atlieka Komisija, padedama išorės ekspertų ir glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis. Šiuo tikslu valstybių narių prašoma pateikti vertintojams EGF paramą gavusių darbuotojų sąrašus, parengtus 24 mėnesių įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje, kad su šiais darbuotojais būtų galima susisiekti. Be to, vertintojai kreipsis į valstybes nares, kai norės pateikti joms klausimų ar prašymų, arba valstybių narių bus paprašyta pateikti pastabų dėl vertinimo ataskaitų projektų. Valstybių narių atstovai taip pat gali būti pakviesti dalyvauti Komisijos pareigūnų rengiamuose susitikimuose techniniais klausimais.

11. ATASKAITOS IR UŽBAIGIMAS

11.1. Klausimas. Kada reikia pateikti galutinę atskaitą Komisijai?

Atsakymas. Galutinę atskaitą (EGF reglamento 18 straipsnis) reikia nusiųsti Komisijai ne vėliau kaip po šešių mėnesių po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Galutinės ataskaitos pateikimo terminas nurodomas Komisijos įgyvendinimo sprendime.

Jeigu valstybės narės nuspręstų baigti individualiems poreikiams pritaikytų priemonių paketo įgyvendinimą nepaėjus 24 mėnesiams po paraiškos pateikimo dienos, tai nepaankstintų galutinės ataskaitos pateikimo datos.

11.2. Klausimas. Kokią informaciją Komisija tikisi gauti galutinėje ataskaitoje ir kokie yra oficialūs jos teikimo reikalavimai?

Atsakymas. EGF reglamento 18 straipsnyje nustatyta, kad galutinėje ataskaitoje turėtų būti pateikta išsami informacija apie finansinės paramos įgyvendinimą. Galutinėje ataskaitoje turi būti pateikti visi EGF reglamento 18 straipsnyje išvardyti punktai ir ji turi būti patvirtinta pareigūno, įgalioto parengti tokią atskaitą valstybės narės vardu. Tai galėtų būti tas pats pareigūnas, kuris iš pradžių pateikė paraišką, arba kitas valstybės narės institucijų paskirtas pareigūnas.

Galutinė ataskaita turėtų būti pateikta internetu naudojant sistemoje [SFC2014](#) pateiktą šabloną ir ne vėliau kaip iki tos datos, kuri nustatyta EGF reglamente ir nurodyta tos konkrečios EGF paramos įgyvendinimo sprendime.

11.3. Klausimas. Kokios yra EGF finansuojamų išlaidų pagrindimo (18 straipsnio 1 dalies e punktas) taisyklės?

Atsakymas. Kaip nustatyta EGF reglamento 18 straipsnio 1 dalies e punkte, „išlaidų pagrindimas“ yra sudėtinė galutinės ataskaitos dalis. Valstybės narės turėtų naudotis šio

pagrindimo dokumento pavyzdžiu, kurį galima rasti galutinės ataskaitos šablone, pateiktame sistemoje SFC2014.

Patvirtindama šį išlaidų pagrindimą įgaliotoji institucija patvirtina, kad veiksmai buvo įgyvendinti laikantis taikytinų Europos ir nacionalinių taisyklių, EGF reglamento ir EGF paramos įgyvendinimo sprendimo nuostatų. Be to, ši institucija patvirtina, kad visos su EGF parama susijusios finansinės operacijos yra teisėtos ir kad visos išlaidos, kurios įtrauktos į „išlaidų ataskaitos“ lentelę, atitinka EGF reglamente nustatytus išlaidų tinkamumo finansuoti kriterijus ir yra iš tiesų apmokėtos.

11.4. Klausimas. Kokia informacija turi būti prieinama ir baigus įgyvendinti atitinkamą veiksmą?

Atsakymas. Įgyvendinimo sprendime nustatoma, kad atliekant EGF paramos ex post vertinimą, atitinkama valstybė narė turi suteikti galimybę Komisijai gauti visą reikiamą informaciją apie veiksmus, kuriems teikta EGF parama, ir paramos gavėjus, dalyvavusius kiekviename veiksmo, ypač apie paramos gavėjų užimtumo statusą po vieno metų nuo galutinės ataskaitos pateikimo, išskirstant duomenis pagal lytį ir pagal darbuotojų kategoriją.

Valstybės narės turėtų praktiškai išsaugoti duomenų bazę su paramos gavėjų, kuriuos rėmė EGF, kontaktiniais duomenimis (jei paramos gavėjai su tuo sutinka), kad vertintojai galėtų susisiekti su kai kuriais atrinktais darbuotojais ir gauti informacijos apie jų statusą darbo rinkoje praėjus vieniems ar dvejiems metams po įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Jeigu įmanoma, šios duomenų bazės duomenys turėtų būti atnaujinti tada, kai atliekamas ex post vertinimas.

Be to, EGF reglamento 21 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi saugoti visus patirtų išlaidų patvirtinamuosius dokumentus, kad jie būtų prieinami Komisijai ir Audito Rūmams, trejus metus po EGF finansinės paramos teikimo užbaigimo. Valstybės narės gali saugoti tokius dokumentus elektronine forma.

11.5. Klausimas. Kaip Komisija baigia EGF paramos procedūrą?

Atsakymas. Kai Komisija gauna galutinę ataskaitą, išlaidų pagrindimą ir nepriklausomos audito įstaigos nuomonę, ji priima įgyvendinimo sprendimą, kuriame pareikalauja, kad valstybė narė grąžintų nepanaudotas lėšas, kurias ji deklaravo savo išlaidų pagrindime.

Komisija taip pat gali paprašyti valstybės narės pateikti daugiau informacijos apie aspektus, kurie tebėra neaiškūs iš ataskaitos ir išlaidų pagrindimo. Gavusi visą reikiamą informaciją Komisija per šešis mėnesius užbaigia finansinės paramos procedūrą. Tai atliekama oficialiu raštu (vadinamuoju užbaigimo raštu). Visus patvirtinamuosius dokumentus yra privaloma saugoti trejų metų laikotarpį nuo užbaigimo rašto datos.